ſi eſt.b.neceſſe eſt eſſe.c.at qui eſt.c.Non neceſſe eſt
eſſe.b.vel non eſſe. Sed cum non ſit neceſſe.b.eē vel
non eſſe:nō erit neceſſe.a.eſſe vel non eſſe.idē quoq̄
tale firmabit exemplū. Si eſt homo:animal ē:⁊ ſi eſt
aīal erit corpus animatū.at q eſt corpus animatum
Nō neceſſe erit animal eē.quocirca nec hoīez quoq̄
¶Secundus quoq̄ modus eſt hic prime figure :cū ita
proponimus.ſi eſt.a.eſt.b.⁊ ſi eſt.b.neceſſe ē nō eē.c.
at vero eſt.a.Nō eſt igitur.c.huiꝰ demōſtratio talis
eſt.Naz ſi eſt.a.eſt.b.Id enim prima cōditio mōſtra
bat:que ē ſi ſit.a.eē.b.Cū vero ſit.b.neceſſe ē nō eē
c.Id enī conſequētia preferebat in qua pronūciabat
ſi eſt.b.cōſequi ex neceſſitate:vt nō eēt.c.ſi igit ſit.a:
non erit.c.quod ſi id quod propoſitio vltimū cōſtituit
ponat aſſumptio.i.non eſſe.c.nullus ē hic ſyllogiſmꝰ
Nam ſi de aliqua re ita proponatur.ſi hō ſit .eſt aīal
⁊ ſi eſt aīal non eſt lapis:at non eſt lapis:non neceſſe
erit aut eſſe aut non eſſe animal.Eodē mō nec homi
nem.poteſt enim ſi lapis non ſit eſſe lignū vel cetera
que nec animalia ſunt:nec inter homines numerant
¶Tertius modus eſt prime figure:cū id aſſumptio cō
ſtituit ꝙ propoſitio prima pōebat:cuiuſ ex tertia ꝓpo
ſitione principium eſt:cū proponimus.ſi eſt.a.non ē.
b.ſi nō eſt.b.neceſſe ē eē.c.Hic enī rurſuſ ſi.a .termi
nus aſſumatur ita vt in prima enunciatiōe ē poſitus.
ita dicit.at qui ē.a.eſt igit.c.Probatio vō ſimilis ē
ſuperioribus.Nam qr eſt.a.non eſt.b.⁊ qr non eſt. b.
eſt.c.quia igit eſt.a.eſt.c.quod ſi.c.terminus aſſuma
tur nihil neceſſariuz fiet.Ut ſi ita proponimus. ſi hō
eſt:non eſt inſenſibile.ſi non eſt inſenſibile eſt aīal.eſt
autem animal:non neceſſe eſt eſſe hominez.¶Quar
tus modus qui ex quarta propoſitione principium ca
pit:eſt qui ex tali propoſitione formatur.ſi eſt.a. non
eſt.b.ſi non eſt.b.non eſt etiaz.c.Hic enī ſi.a.ē:neceſ
ſe eſt non eē.c.Demōſtratio vō eadez eſt que in ſupe
rioribus modis.⁊ ſi nō eē.c. aſſumat:nulla erit neceſ
ſitas complexionis hoc modo.Age enim proponat.ſi
eſt hō:non eſt irrationale:⁊ ſi non eſt irrationale :nō
eſt inanimatum.At qui non eſt inanimatū.Nō neceſ
ſe eſt eſſe hominem . ¶Quintus modus eſt ex quīta
enunciatione procedens.Cuius prima talis eſt ꝓpoſi
tio.ſi nō eſt.a.eſt.b.ſi eſt.b.etiā neceſſe eſt.c.eē.at nō
eſt.a.c.igitur neceſſe eſt eē.Hic quoq̄ priꝰ dicta ꝯdi
tio facit conſequentiā neceſſitatis.at ſi id qꝺ ē.c. aſſu
matur:nulla neceſſitas euenit .Sit.n. propoſitum.ſi
non eſt irrationale ratiōale eſt.ſed ſi ratiōale eſt.aīal
eſt.⁊ aſſumamus:ſed ē aīal:nō neceſſe erit vel eē vel
non eſſe irrationale.¶Sextus modus eſt ita propoſi
tus:quē ſexta propoſitio facit.ſi nō eſt.a.eſt.b.⁊ ſi ē.
b.non eſt.c.at.qui nō eſt.a.non eſt igit.c.Similis ve
ro ſuperioribus eſt demōſtratio.at ſi.c.aſſumat eodē
mō nullus eſt ſyllogiſmus.Naz ſi ſit propoſitio.ſi.ani
matū nō eſt.inanimatū eſt ⁊ ſi inanimatū ē:ſenſibile
non eſt.ſi aſſumamꝰ. at nō ē ſenſibile:nō neceſſe erit
vel eēvel non eſſe animatū.¶Septimꝰ modꝰ eſt q ex
ſeptima ꝓpoſitione eſt.ſi.a.non eſt.b.non ē.⁊ ſi nō ē.
b.neceſſe eſt eē.c.at non eſt.a.neceſſe eſt igit eē.c.qꝺ
ſi.c.aſſumatur.nihil fit neceſſariuz. nā ſi ꝓponimꝰ.ſi
non eſt animatū:non eſt aīal:⁊ ſi animal nō ſit inſenſi
bile eſt;aſſumamuſq̄.at eſt inſenſibile:nō neceſſe eſt
vel eſſe vel non eſſe animatū.¶Octauus modus eſt:
q ita ꝓponit.ſi non eſt.a.non eſt.b.⁊ ſi nō ē.b.nec̄e ē
nō eē.c.at q nō ē.a. nō eſt igit.c.qꝺ ſi.c.aſſumat nul
la erit nec̄itas.age.n.ita ꝓponamꝰ .ſi nō ē aīatū nō ē
aīal ⁊ ſi nō ē aīal neceſſe ē nō eē ſenſibile.at nō ē ſenſi
bile non neceſſe erit nō eē aīatū:vt arbores herbas:
⁊ qcqd vitali tm̄ aīa nō etiā ſenſibili vegetat.In pri-
ma igit figura ex tribꝰ termīs fiāt hypothetice. xvi.
cōplexiones:ita vt id qꝺ ꝓpoſitū ē ī propōne:id ī aſ-
ſumptiōe quoq̄ ponat.Octo quidē ſi.a.terminꝰ in aſ
ſūptiōe ponat.Octo vō ſi.c.ꝙ ſi.a.terminus ponen-
do aſſumat: erunt octo neceſſarij ſillogiſmi.ſi vō . c.
terminꝰ ponēdo aſſumat nullꝰ ſillogiſmꝰ ē.Eodē quo-
q̄ mō ſillͥmoꝝ ꝯplexionūq̄ ordo cōſtabit ſi id ī aſſū-
ptiōe qꝺ ī propōne poſitū fuerat auferat.Fiūt quoq̄
ſexdecī cōplexiones:quaꝝ octo quidē vbi id qꝺ ſeqt
aufert ītegra neceſſitate ꝑdurāt.octo vō ī qbꝰ id qꝺ
p̄cedit aufert:neceſſitatē nō eadē rōne cōſeruāt: ho
rū vō oīum ſubdāt exēpla.Primꝰ igit modꝰ ē hic.ſi
eſt.a.ē.b.⁊ ſi ē.b.ēt.c.eē neceſſe ē.at nō ē.c.igit.a.nō
eſt.qꝺ ſi aſſumamꝰ at nō ē.a.nihil euenit neceſſariū.
Sit.n.ꝓpō hec.ſi hō ē aīal ē:⁊ ſi aīal ē aīatū eē neceſ
ſe ē.atq nō ē hō.nō igit neceſſe erit:vt ſit vel non ſit
aīatū.Scꝺs modꝰ ē.ſi.ē.a.ē.b.⁊ ſi ē.b.ſi eē.c. neceſſe
ē at.c.ē igit.a.nō erit.qꝺ ſi aſſumamꝰ ita.at nō ē.a .ſi
neceſſe erit eē.c.vel nō eē.nā ſi ſit ꝓpō.ſi hō ē aīal eſt
⁊ ſi aīal ē lapis nō ē:ſi aſſumamꝰ at nō eſt homo non
neceſſe ē lapidē eē vel nō eē.Tertiꝰ modꝰ ē.ſi ē.a.nō ē
b.⁊ ſi nō ē.b.neceſſe ē eē.c.at nō ē.c.neceſſe ē igit nō
eē.a.qꝺ ſi.a.terminū tollat aſſumptio:nihil euenit ne
ceſſariū.Age.n.ſit ꝓpō.ſi hō ē:nō ē īaīatꝰ:⁊ ſi inania
tū nō ē:aīatū eē neceſſe eſt: at non eſt homo.non ne
ceſſe ē eē vel nō eē aīatū.Quartus ſi ē.a.nō ē.b . ⁊ ſi
non eſt.b.neceſſe ē nō eē.c.At ē.c.igit.a.nō erit. qꝺ
ſi aſſumamus nō eē.a.nulla neceſſitas cōplexionis īue
nitur.nā ſi ſit ꝓpō.ſi hō ē.nō eſt irrationale.ſi irratio
nale non ē:inanimatū nō eē neceſſe eſt.At non ē ho-
mo:nō neceſſe ē eē:vel nō eē īanimatū.Quītus ſi.a.
nō ē.b.ē ⁊ ſi.b.ē:etiā.c. eē neceſſe ē.at ſi ē.c.igit.a.eſ
ſe neceſſe ē.qꝺ ſi.a.terminꝰ aſſumat:nullus fiet ſillo-
giſmꝰ.ſit enī propoſitio:ſi irrationale nō ē: rationale
ē:⁊ ſi rōnale ē:aīal ē:atq̄ irratiōale ē.nō neceſſe erit
eē:vel nō eē aīal.Sextus.ſi nō ē.a.eſt.b.⁊ ſi eſt. b.ne
ceſſe eſt nō eſſe.c.At qui ē.c.igit.a.eē neceſſe ē. qꝺ ſi
a.terminū ſumā nulla neceſſitas īuenit.ſit.n.ꝓpō ta
lis ſi aīatum non ſit:inanimatū ē.⁊ ſi īanimatū eſt ſē
ſibile non eſt.at qui aīatū eſt.non erit neceſſe eſſe vel
nō eē ſenſibile.Septimus ſi nō ē.a.non eſt.b.⁊ ſi nō
eſt.b.neceſſe eſt eē.c.at.c.nō eſt igit.a.eſſe neceſſe ē
qꝺ ſi.a.terminū ſūpſerimus cōplexio nullam facit ne
ceſſitatē.ſit vero ꝓpō talis.ſi aīal nō ſit:nō ē rōale ſi
rationale non ē:irratiōale eſt.⁊ ſi aſſumo.at qui aīal
ē.nō neceſſe eſt vel eē rationale:vel non eē. Octauus
modus ē qui hac ꝓpōne format.ſi nō eſt.a.non ē.b.
⁊ ſi.b.non eſt:c.non eſſe neceſſe eſt.at qui eſt. c. igit
a.eē neceſſe ē.Quod ſi.a.terminū ſūpſeris:nulla fiet
neceſſitas.ſit enī propoſitum.ſi non eſt animal non ē
homo:⁊ ſi non eſt homo:neceſſe eſt non eſſe riſibile.
At qui eſt animal:non neceſſe erit eē vel non eſſe riſi-
bile:ac de prima quidem figura ſatis dictum eſt : ſe-
quenti vero volumine de ſecunda tractabitur.

¶De ſillogiſmo hypothetico.Liber Secundus

I Onditionalium propoſitionum:que tri-
bus terminis conſtant:ſecunda figura: ē
quotiens cum aliquid dicitur vel eſſe:vel
non eſſe:ſequitur vt duo quedam vel eē
vel non eſſe dicantur.variantur autem ī
ipſis propoſitionibus:vel etiam in con-
cluſionibus ſm aſſumptionis ordinem multis modis
quod vt facilius innoteſcat:prius cuncte propoſitiōes

in ordine digerant̄ in quibus illud eſt ꝑdicendum: ꝙ
ſepe equimode propoſitiones ponuntur.ſepe vero nō
ac de equimodis quidē nullus eſt ſillogiſmꝰ. Equimo
da enim propoſitio eſt:ſi ita dicamus.ſi.a.eſt.b. eſt ⁊
ſi eſt.a.non eſt.c.ac ſi ſint inequimode faciūt ſillogiſ-
mū.in equimoda vero ſecunde figure propoſitio eſt ī
his ſillogiſmis hypotheticis:quoꝝ enūciationes tri-
bꝰ terminis cōponūt̄:veluti cū ita proponimꝰ. Si.ē.
a.ē.b.ſi nō ē.a.ē.c.huiꝰ ꝓpōnis tale ītelligat̄ exēplū.
ſi aīal ē:aīatū eſt ſi animal nō eſt īſenſibile eſt.hic igi
tur aīal:qđ eſt.a.nō ē.vno modo propoſitum in vtriſ
qꝫ:ſed ad.b.quidē affirmatiue ad.c.vero negatiue cō
iungitur:⁊ id vocatur nō equimode predicari quod
ſi in vtriſqꝫ.a.eē vel nō eē poneret̄ equimoda predica
tio diceret̄.Diſponāt̄ igit̄(vt dictum eſt)omnes nō
equimode propoſitiones hoc mō.Si eſt.a.ē.b.ſi non
eſt.a.eſt.c.ſi eſt.a.eſt.b.ſi non eſt.a.non eſt.c.ſi eſt.a.
non eſt.b.ſi non eſt.a.eſt.c.ſi eſt.a.non eſt.b.ſi nō ē.a.
non eſt.c.Nunc igitur.a.quidē eē poſitū ē cum.b.nō
eē vero cum.c.Rurſus.a.non eē ponamꝰ cū.b.eē ve-
ro cū.c.ſi non eſt.a.eſt.b.ſi eſt.a.eſt.c.ſi nō ē.a.ē.b.ſi
eſt.a.nō ē.c.ſi nō ē.a.nō ē.b.ſi eſt.a.eſt.c.ſi non ē.a.ſi
eſt.b.ſi eſt.a.non eſt.c.ſi igit̄ non ſit equimoda ꝓpō:
aſſumpto quidem.b.fiunt.ſedecim cōplexiones quaꝝ
ſunt tātū octo ſillogiſmi.Rurſus ſi aſſumat̄.c.ſic quo
qꝫ.xvi.cōplexiones ſed ī octo tātū ſillogiſmoꝝ depre-
hendit̄ firma neceſſitas.ſit igit̄ primꝰ modus ſcđe fi-
gure hic ex prīa veniēs ꝓpōne.ſi eſt.a.ē.b.ſi autē ſi ē
a.eſt.c.Dico qm̄ ſi nō eſt.b.eſt.c. qm̄ enim ſi ē.a.eſt.
b.ſ3 ordinē conſequētie ſi nō eſt.b.non erit.a.at ſi nō
eēt.a.eēt.c.ſi igit̄ non ſit b.erit.c.ꝙ ſi id.b.eē ꝓpona
tur nihil euenit neceſſariū.Age.n.ſit.b.nō neceſſe eſt
eē vel nō eē.a.Nihil igitur ſequit̄ neceſſariū:vt ſit vł
nō ſit.c.vt ſi ſit.animal.b.aīatū.c.inſenſibile.nam ſi ē
aīal:eſt animatū.Si vero non eſt animal:īſenſibile ē
At qui ſit aīatū:nō neceſſe ē eē aīal:vel non eē. non ē
igitur neceſſe eē inſenſibile vel nō eē.quod ſi.c.termi
nꝰ aſſumatur:ſi qdē non eē ponat̄:erit neceſſario.b.
Si vero eē:nullꝰ erit ſillogiſmus.nā ſi nō ē.c.eſt.a. at
ſi eſt.a.ē.b.ſi igit̄ nō ē.c.eſt.b.quod ſi eſt.c.nō neceſ
ſe erit eē.a.aut fortaſſe neceſſe ſit non eē. Hec enim
ꝓpoſitio idē ſi non ē.a.ē.c.ī talibus tantū euenit:in q
bus alteꝝ eoꝝ eē neceſſe ē.qđ ſi ē.c.non erit.a.ſi nō ē
a.nihil ad.b.veluti ſi eſt inſenſibile:nō erit aīal.at ſi ſi
eſt animal:nihil aīatū:eē vel nō eē neceſſe erit. ¶Ex
ſecūda rurſus ꝓpōne ſit ſillogiſmus cū ita ꝓponimꝰ:
ſi eſt.a.eſt.b.ſi non eſt.a.non.c.Dico qꝛ ſi non eſt.b.ſi
eſt.c.propoſitum quippe eſt ſi eſt.a.eſt.b.Ordo vero
conſequentie.ſi non eſt.b.non eſt.a.quod ſi non eſt.a.
non eſt.c.ſi igitur non eſt.b.nō eſt.c.quod ſi fuerit.b.
nō neceſſe ē eē.c.ſit.n.a.animal.b.animatū.c.rōnale
⁊ proponatur.ſi animal eſt:aīatū ē.ſi animal non eſt.
rationale non ē. At qui eſt animatū:non neceſſe ē eſ
ſe aīal quo ſit vt nec rationale quidē.qđ ſi.c.terminū
dicat aſſumptio:ſi quidem affirmatus fuerit:erit.b.
qđ ſi idē.c.terminus abnuat̄:nullꝰ ē ſillogiſmus. nam
qm̄ ſi eſt.a.erit.b.ſi non eſt.a.non erit.c.ſi ē.c. erit.a.
At cū eſt.a.eſt.b.ſi eſt igitur.c.erit.b. quod ſi nō. c.
nihil eſt neceſſariū.nam in hac ꝓpoſitione:que dicit:
ſi animal eſt aīatū ē:ſi aīal nō ē rōnale nō ē:ſi aſſu-
mamus.At q nō ē rōnale:nō neceſſe erit vel eē:vel ſi
eſſe animal.quocirca nec aīatū quidē¶.Itē ex tertia
ꝓpoſitione talis eſt ſillogiſmꝰ ſi ē.a.nō eſt.b. ⁊ ſi non
ē.a.eſt.c.Dico qꝛ ſi.b.eſt.c.eſt.nā qm̄ ita ꝓpoſitum
eſt.ſi eſt.a.nō eſt.b.neceſſe eſt conſequi:vt ſi ſit.b.nō
ſit.a.At ſi nō ſit.a.erit.c.ſi igitur.b.ſit erit.c. quod ſi
nō eſt.b.nihil eſt neceſſariū.ſit.n. a .aīal.b. inanima
tū.c.inſenſibile in hac propoſitiōe que dicit.ſi ē aīal:
nō ē inaīatū ſi nō ē aīal:eſt inſenſibile:ſi aſſumamꝰ.ſi
ē inanimatū:nō neceſſe erit aīal eē: vel nō eē . qꝛ nec
inſenſibile quidem.Si vero.a.c.termino fiat aſſum-
ptio ſi qdē nō ſit.c.nō erit.b.Si vō.c.ſit nulla neceſ-
ſitas erit concluſionis.Nam qm̄ ita propoſitu3 eſt. vt
ſi ſit.a.non ſit.b.ſi vero non ſit.a.ſit.c.ea rerum eſt.
Conſequentia vt ſi non ſit.c.ſit.a.In his.n.tantū ter
minis dici pōt q medietate priuati ſūt.At ſi ſit.a. nō
eſt.b.Si.n.nō ſit.c.non erit.b.quod ſi ſit.c.nullus eſt
ſillogiſmus.Nā ī hac ꝓpoſitione.q̄ dicit.ſi eſt animal
non eſt inanimatū ſi vō nō ē aīal:inſenſibile eſt. Aſſu
mat aliquis eſſe īſenſibile:ſequit̄ quidē vt nō ſit aīal
ſed nō ſequitur vt ſit vel non ſit ianimatū.¶Ex quar
ta propoſitione eſt ſillogiſmus ita.Si eſt.a.nō eſt. b.
ſi nō eſt.a.non eſt.c.Dico qꝛ ſi eſt.b.non eſt.c.nā ip3
ita ꝓpoſitū ē.ſi eſt.a.non eſt.b.ea reꝝ conſequentia ē
vt ſi ſit.b.non ſit.a.Atqꝫ cum nō ſit.a . poſitū fuerat
nō eſſe.c.Si igit̄ ſit.b.non eſt.c.quod ſi.b.non eſſe aſ
ſumatur:nullus erit ſillogiſmus.Age.n.ſit.a.aīal.b.ī
animatū.c.rōnale ⁊ ſit hec propoſitio.Si eſt aīal nō
eſt inaīatū.ſi non eſt aīal nō eſt rationale. aſſumamꝰ
igit̄ non eē inanimatū:nō neceſſe erit eē aīal. quocir
ca nec rationale.Rurſus ſi.c.terminus aſſumat̄ ſi q-
dem eſſe ponat̄:neceſſe erit nō eſſe b.At ſi non eſt.c.
nullꝰ eſt ſillogiſmus.nā qm̄ ꝓpoſitū ē ſi.a.ſit nō eſſe
b.ſi.a.nō ſit:nō eē.c.nece erit eſt vt cū ſit.c.ſit.ēt. a.
at ſi ſit.a.non ſit.b.ſi igit̄ ſit.c.nō erit.b.quod ſi.c.nō
eſſe ponatur;nullus eſt ſillogiſmus:veluti in hac pro
poſitione.ſi ē aīal non eſt iaīatū.ſi non eſt animal:nō
eſt rationale.Si quis igit̄ aſſumat nō eē rōnale:non
neceſſe erit eē:vel nō eē aīal:quocirca ne iaīatū qui-
dē eſſe:vel nō eſſe.atqꝫ ī his qdē q̄ttuor ꝓpoſitiōibꝰ
ita.a.terminꝰ poſitꝰ ē:vt ad.b.qdē eſſe diceret̄: ad.c.
vō nō eē.quod ſi ordo mutet̄:rurſus q̄ttuor erūt alij
ſillogiſmi.ſi.b.terminus aſſumatur.Quattuor etiam
alij ſic:ex vtraqꝫ aūt ꝑte q̄terne cōplexiōis erūt que
nullos faciūt ſillogiſmos.Sit.n.vera ꝓpoſitio.ſi non
ē.a.ē.b.ſi eſt.a.eſt.c.Dico qꝛ ſi nō eſt.b.erit.c. Aſſu-
mant.n.atqꝫ nō ē.b.erit igit̄.a.hic eni ꝯſ̄tie ratus or
do conſtabat. Sed cum eſt.a.eſt.c.ſi igit̄ nō ē.b.erit
c.quod ſi.b. eſſe ponatur:nihil ſit neceſſariū. ſi eni3
ē.b.nō erit.a.quod ſi.a.non eſt nihil ad.c . quocirco
nullus ē ſillogiſmus.Nō eſſe aūt.a.ſi.b.ſit ea propoſi
tio demonſtrat:ꝑ quā dicimus:ſi nō eſt.a.eſt.b.Hoc
enim in īmediatis tm̄ ꝯtrarijs euenit.Age.n.ſit.a .q
dē animal.b.vero inſenſibile.c.vero animatū ⁊ ꝓpo
natur . Si aīal non ē.inſenſibile eſt.Si animal ē aīa-
tū eſt ⁊ ponatur eē inſenſibile neceſſe eſt nō eſſe aīal
Sed non aīatū qdem eſſe vel nō eſſe neceſſe ē . qđ ſi
c.terminus aſſumat̄ ſi quidem negatiue:faciet ſillo-
giſmum affirmatiue vero nullo modo.nam ſi non eſt
c.non eſt.a.Quod ſi non ē.a.eſt.b.ſi igitur.c.non eſt.
b.quod ſi ſit.c.Non neceſſe eſt eſſe vel nō eſſe.a . quo
ſit vt ne.b.qdem eſſe vel non eſſe neceſſe ſit.nam ſi ē
animatum:non neceſſe eſt eſſe vel nō eſſe animal. cū
vero animal nō ſit:nō neceſſe ē īſenſibile vel eſſe: vł
nō eē.Propoſitio vero eadē eſt ſuperiori. ¶Rurſus
ex ſexta ꝓpoſitione ſit ſillogiſmus hoc modo ſi.nō . ē
a.eſt.b.⁊ ſi eſt.a.non eſt.c.Dico qꝛ ſi nō eſt.b.nō erit
c.ſi.enim non eſt.b.ē.a.at ſi eſt.a.non eſt.c.ſi igitur ſi
eſt.b.non erit.c.quod ſi.b.terminu3 ponat aſſumptio
nulla eſt concluſionis neceſſitas.ſi enim eſt.b.nō ē.a.

id ex ſuperioribus manifeſtum eſt:at ſi non eſt.a. nihil ad.c.Tunc enim.c.non erit ſi eſſet.a.exemplū vo hoc eſt:vt ſi ſit.a.animal.b.inſenſibile.c. inanimatū. Si igitur ſit propoſitio talis.ſi nō eſt animal eſt inſēſibile ſi eſt aīal:nō ē īanimatū.At q eſt inſenſibile.nō igitur eſt animal.ſed non ſequit̃ vt ſit:vel non ſit inanimatū.quod ſi.c.terminū ſumpſeris:ſiquidē affirmes facies ſillogiſmū.nam ſi eſt.c.nō erit.a.qꝺ.ſi.a.ñ ſit.erit.b.Si igit̃.c.fuerit:erit.b.At ſi negaueris . c. nihil ē neceſſariuꝫ.ſi enim aſſumamus:at non eſt.c.ñ neceſſe erit vel eſſe:vel non eſſe.a.quocirca ne.b.quidē.Nā ſi inanimatū negaueris:non neceſſe ē eſſe vel nō eſſe aīal quocirca ne inſenſibile quidē eſſe vel non eſſe. ¶Ex ſeptima ꝓpoſitione cōcluſio eſt cum ita ꝓponimus.ſi non eſt.a.nō eſt.b.ſi eſt.a.eſt.c. Dico qꝛ ſi eſt.b.erit.c.nam qm̄ ita ꝓpoſitū eſt.ſi non eſſet. a. nō eē.b.erit.a.ſi ſit.b.At ſi ſit.a.erit.c.Si igit̃ ſit.b. erit.c.quod ſi.b.terminuꝫ negat aſſumptio nulla erit in concluſiōe neceſſitas.nā ſi nō ſit.b.nihil erit neceſſariū eſſe vel nō eſſe.a.quocirca.ne.c.quidē velut in his terminis ſi enim ſit.a.aīatū.b.aīal.c.viuere.ſi ſic enūciemus.ſi nō eſt aīatū:nō ē aīal.ſi eſt aīatū viuit ſi igit̃ aſſumamus:at non eſt aīal nō neceſſe eſt eſſe: vel nō eſſe animatū.quocirca nec viuere. quod ſi aſſumamus.c.terminū.ſi quidē negemus:erit ſillogiſmi neceſſitas perfecta.ſi vero affirmemus:nulla ē cōcluſio.nam ſi nō eſt.c.nō erit.a.⁊ ſi nō eſt.a.non eſt. b.ſi igit̃ non ſit.c.nō eſt.b.quod ſi affirmetur.c. nihil eſt neceſſariū.ſiue enī neceſſe eſt eſſe:ſiue non neceſſe eſt eē.a.nihil ad.b.vt in ſuperioribus termīs poterit oſtēdi.ſi.enim viuit:⁊ ſi neceſſe eſt eē aīatū:non neceſſe ē eſſe aīal :vel nō eſſe.quod ſi nō eſt neceſſe eſſe aīatū: nō neceſſe ē eē vel non eſſe aīal:vt neceſſe ſit non eſſe aīatuꝫ:fieri non pōt.¶Ex octaua propoſitione concluſio talis eſt:cuꝫ ita proponitur ſi non eſt.a.nō eſt. b.⁊ ſi eſt.a.non eſt.c.Dico qm̄ ſi eſt.b.non eſt.c.nā ſi eſt.b.eſt.a.quod ſi eſt.a.non eſt.c.ſi igit̃ eſt.b.nō erit c.quod ſi.b.terminuꝫ aſſumptio neget:nihil ē neceſſariuꝫ:ſi.n.nō ſit.b.non neceſſe erit.a.eſſe vel non eē quo ſit vt nec.c.quidē:velut in his terminis ſi ſit . a. animatuꝫ.b.animal.c.inanimatuꝫ.ſi igit̃ proponamꝰ ſi nō eſt animatuꝫ nō ē aīal:ſi eſt aīatuꝫ non eſt inanimatuꝫ.⁊ aſſumamus.ſed nō eſt aīal nō neceſſe ē eſſe: vel non eſſe anīatuꝫ quocirca ne īaīatuꝫ qdē.at ſi. c. terminus aſſumatur:ſi qdē cum affirmatione ponat̃. erit neceſſitas ſillogiſmi.nā ſi eſt.c.non eſt.a.quod ſi non eſt.a.nō eſt.b.ſi igitur eſt.c.non eſt.b.at ſi.c. terminum negat aſſumptio.nihil eſt neceſſariuꝫ.nā ſi ñ eſt.c.non neceſſe erit eſſe vel non eſſe.a.quo ſit vt ne. b.quidē.nā ſi non eſt inaīatuꝫ fortaſſe qdē neceſſe ſit eē aīatuꝫ:ſed non neceſſe ſit aīal eē. Inuenient̃ autē termini.in quibus nō neceſſe ſit eſſe.a.veluti ſi ponamus.c.nigrū.a.album negato nigro ñ conſeqt̃.vt affirmetur album:⁊ ſecunde figure qdē in equimodas cōplexiones oēs(vt arbitror)explicuimus.ſi vero eqmode ſint:nullus oīno ſit ſillogiſmꝰ. equimode vero ſiunt hoc modo.quotienſcūqꝫ enim.a.terminꝰ ad. b. ⁊ ſimul eſſe ⁊ non eſſe ponitur quoquo modo.b.atqꝫ c.termini varient̃.¶Harum igitur que equimode eē dicuntur complexiones:nulla eſt collectibilis. Sunt autem omnes equimode complexiones he.

Si ē.a.ē.b.ſi ē.a.eſt.c.ſi eſt.a.eſt.b.ſi eſt.a.non eſt.c.
Si ē.a.nō ē.b.ſi eſt.a.eſt.c.ſi eſt.a.ñ ē.b.ſi ē.a.ñ ē .c.
Si non eſt.a.eſt.b.ſi nō ē.a.eſt.c.ſi non eſt.a.eſt. b.
Si nō ē.a.nō ē.c.ſi nō eſt.a.nō eſt.b.ſi non eſt.a.ē.c.
Si non eſt.a.non eſt.b.ſi nō eſt.a.non eſt.c.

¶Quare imbecillā cōcluſionē:atqꝫ oī carentē neceſſitate:ex aſſūptionibus quoquomodo factis inueniamus necnō ſuperius ſm̄ deſcriptos modos etiā terminos facilime repire poterimus:per quos demonſtretur nullā in talibus cōplexionibus inueniri poſſe cōſtantiā. ¶Ac de ſecunda qdē figura:quanti ſint ⁊ quot modis ſiāt ſillogiſmi diligenter oſtendimus.ſiunt āt ſi ineqmode qdem cōplexiones fuerit.b.termīo aſſumpto ſillogiſmi octo totidēqꝫ.ſi.c.terminꝰ aſſumatur.ſunt igit̃ ſcꝺe figure.xvi.ſillogiſmi:totidē.b.atqꝫ.c.termīo nō ita vt opꝫ aſſumptis complexiones ſiunt:qbꝰ nihil ad moduꝫ colligat̃.Nunc igit̃ de tertia figura dicenduꝫ eſt:In qua quidē totidē cōplexiones ſiunt.⁊ totidē ſillogiſmi ſed ita vt nō eqmode ꝓpoſitiōes ponāt̃ . qꝺ ſi equimode fuerint:nullus oīno(vt in ſcꝺa figura dictuꝫ)ſiet ſillogiſmus.Exponamus igit̃ oēs figure tertie in equimodas propoſitiones.ſi ē.b.eſt.a.ſi eſt.c. ñ eſt.a.ſi eſt.b.eſt.a.ſi nō eſt.c.non eſt.a.ſi non eſt.b.ē. a.ſi eſt.c.nō eſt.a.ſi non eſt.b.ē.a.ſi nō eſt.c.nō eſt.a. Et nunc quidē.a.cuꝫ.b.eſſe.cuꝫ.c.vero nō eſſe eſt ꝓpoſituꝫ.Rurſus vo.a.qdē cum.b.non eē.cuꝫ.c.vo eē ꝓponatur.Si eſt.b.nō ē.a.ſi eſt.c.ē.a.ſi eſt.b.non eſt .a. ſi non eſt.c.eſt.a.ſi nō ē.b.non eſt.a.ſi eſt.c.eſt. a. ſi nō eſt.b.non eſt.a.ſi non eſt.c.eſt.a . ¶Tertie igit̃ figure primus modus eſt hmōi.ſi eſt.b.eſt.a.ſi eſt.c. non eſt.a.qui quidem diuerſus ē a ſecunde figure primo mō.Illic.n.ſi.a.eēt vel non eſſet.b.c.eſſe dicebātur.Nunc vo ſi.b.vel.c.fuerint.a.eſſe vel nō eſſe proponit̃.Equimode āt ꝓpoſitiōes non ſunt:que in alia pte.a.eſſe:in alia nō eſſe conſtituūt:velut ī ſuperius cōprehenſa ꝓpoſitiōe.Nā ſi ē.b.ē.a.ſi eſt.c.nō eſt.a. Quibus ita poſitis dico:qꝛ ſi eſt.b.non eſſe.c. neceſſe eſt. Si.n.eſt.b.eſt.a.qꝺ ſi eſt.a.non eſt.c.ſi igit̃ eſt.b. non eſt.c.quod ſi.b.terminus abnuat̃:nullꝰ ē ſillogiſmus.ſi enim.b.non ſit:non neceſſe erit vel eſſe vel nō eſſe.a.Nec.c.igit̃ neceſſe erit vel eſſe vel non eſſe: velut in hoc exemplo.ſi ſit aīal.b.a.aīatuꝫ.c.mortuum: ⁊ ꝓponat̃.ſi aīal eſt animatuꝫ ē.ſi mortuum eſt:anīatuꝫ non ē.At non ē animal:non neceſſe ē eē:vel nō eē aīatuꝫ.Que.n.nō ſunt aīalia:poſſunt eē aīata: vt arbores:poſſūt eē ñ aīata vt lapides.Quocirca ſi aīal ñ fuerit:nec mortuuꝫ qdē eſſe:vel non eſſe neceſſe ē. Plura.n.ñ ſunt aīalia:que mortua etiā ſūt:vt lapides.ita.n.mortua dicuntur:que aliqñ vixerunt . Ab aſſumptione vo.c.termini affirmatio faciet ſyllogiſmum.Nā ſi.c.ē.b.non erit.ſi.n.c.eſt non eſt.a.At ſi ñ ſit.a.nō erit.b.ſi igit̃ eſt.c.b.non erit.Negatio vo.c. nihil explicat neceſſitatis.Nam ſi non eſt.c.non neceſſe ē eſſe vel non eſſe.a.Quo ſit vt ne.b.quidem. nam ſi non ſit mortuum non eſt neceſſe eſſe animatū vel ñ eſſe.Quedam enim que nō ſunt mortua:animata ſūt vt arbores.Quedā vo cum mortua non ſint:nō ſunt animata:vt lapides:quo ſit vt ne animal quidem eē vel non eſſe neceſſe ſit:ſi mortuum deſtruat̃ ¶Ex ſecunda vo ꝓpoſitione hic modus eſt colligendi.ſi ē.b. eſt.a.ſi non eſt.c.non eſt.a.Dico.qꝛ ſi eſt.b.erit . Nā ſi eſt.b.ē.a.ſi cum eſt.a.ē.c.Ita enim conuertitur talis ꝓpoſitio:que ait.ſi non eſt.c.non eſt.a.ſi igit̃ eſt. b.ē.c.Qꝺ ſi.b.terminus negetur:nulla ſit neceſſitas ſyllogiſmi.Nam ſi non eſt.b non neceſſe eſt eē vel ñ eē.a.Quocirca nec quidem ꝓueniet vlla neceſſitas: vt ī his terminis ſi ſit.b.aīal.a.aīatuꝫ.c . corporeum ⁊ enunciet̃ ſic.eſt aīal eſt aīatuꝫ ſi non ē corporeum: non ē aīatuꝫ ⁊ aſſumatur.At qui non eſt animal:non

neceſſe ē eē: vel nō eē corporeū. C. vº terminus ſi negeť: erit neceſſitas ſyllogiſmi. Nā ſi nō ē. c. non eſt. a. Qꝺ ſi non eſt. a. non eſt. b. Ita enim cōuerti pōt. Si igiť non erit. c. non erit. b. Si affirmeť. c. nulla eſt neceſſitas. nā ſi eſt corporeum: non neceſſe eſt animatū eſſe vel non eſſe. Quocirca nec aĩal quidē eſſe vel nō eſſe neceſſe eſt. ¶ Tertia ꝓpoſitio talē recipit concluſionē. Si non eſt. b. eſt. a. ſi eſt. c. etiā eſt. a. dico qꝛ ſi ſi eſt. b. non eſt. c. ſi nō eſt. b. eſt. a. Qꝺ ſi ſit. a. nō erit. c. ita enim poterat cōuerti ea pars ꝓpoſitōis. que ſi eēt c. terminus. c. terminū non eſſe dicebat. Fit igiť vt ſi non ſit. b. non ſit. c. qꝺ ſi affirmēt eſſe. b. terminū: nulla eſt neceſſitas concluſionis. Nam ſi ſit. b. neceſſe ē qdē nō eē. a. ſed non neceſſe eſt eſſe. c. vt in his terminis ſi ſit. b. aĩatū. a. inanimatū. c. animal. Si igitur qſ ponat ſic. ſi non eſt aĩatuꝫ: inaĩatum eſt. ſi eſt animal non eſt inanimatum. Si igitur ponamus eē aĩatū: ſequiť quidem vt non ſit inanimatū: ſed nō neceſſe eſt: vt ſit animal. C. vº terminꝰ ſi affirmetur: fiet neceſſario cōcluſio hoc modo. Nam ſi eſt. c. non eſt. a. ſi non ē a. eſt. b. Id enim ſequebať eam ꝓpoſitionē: que ſi non eſſet. b. terminus. a. terminū eē dicebat. Si igiť ſit. c. eſt. b. qꝺ ſi idē. c. terminus abnuať: nullus eſt ſyllogiſmus. Nam ſi non ſit. c. nō neceſſe eſt eſſe vel nō eſſe. a quo fit vt ne. b. quidem. Nam ſi non eſt animal: nō neceſſe eſt eē: vel nō eē inanimatū. Quocirca ne aĩatuꝫ quidem. ¶ Ex quarta ꝓpoſitione talis eſt ſyllogiſmus ſi non eſt. b. eſt. a. ſi non eſt. c. non eſt. a. Dico qꝛ ſi non ē. b. ē. c. Nam ſi non eſt. b. eſt. a. ſi vº. a. fuerit: neceſſe eſt eſſe. c. Id enim ſeqť eam ꝓpoſitionis partem que ait. ſi non eſt. b. c. nō eſt. a. Si igitur nō ſit. b. eſt. c. At ſi. b. terminus affirmeť: nullus ē ſyllogiſmus. Sequiť eniꝫ vt non ſit. a. ſed non ſequiť: vt ſit vel non ſit. c. velut in his terminis. Nam ſi ſit. b. quidē inſenſibile. a. animal. c. aĩatuꝫ: ⁊ ꝓponať ſi non ē inſenſibile eſt aĩal ſi non eſt animatū non eſt aĩal. ſi ſit inſenſibile: non ē animal: ſed non neceſſe eſt eſſe: vel non eſſe aĩatū. C. vº terminus ſi negeť. fiat ꝓtinus ſyllogiſmus. Nam ſi non eſt. c. non eſt. a. ſi non eſt. a. erit. b. Id enim conſeqť eam ꝓpoſitiōis ꝑtē: que dicit: ſi non eſt. b. eſt. a. Si igiť non ſit. c. erit. b. qꝺ ſi ſit. c. nō eſt neceſſe eē vľ non eſſe. a. Quo fit vt ne. b. quidem. Nam ſi ē aĩatuꝫ: non neceſſe ē eē aĩal vel nō eſſe. Quo fit vt ne inſenſibile quidem eſſe vel nō eē neceſſe ſit. Et hactenus qdē quattuor modos ita diſpoſuimus: vt ad. b. terminū quoquo ſe modo hꝫ. a. terminꝰ eſſe poneret. ad. c. vº non eſſe. Nunc ita ſtatuamus: vt. a. terminꝰ ad. b. terminū non eſſe dicať: ad. c. vº eſſe ordine. ſ. cōmutato. Omnes vº eſſe non equimodas ꝓpoſitiones illud oſtēdit ꝙ. a. quidē affirmatiuus ad. b. eſt: ad. c. negatiue ꝓpōiť aut ſi negatiue ad. b. affirmatiuā ad. c. retinet enūciationē. ¶ Quinta igiť ꝓpō talē facit ſyllogiſmū cū talis eſt ꝓpō. Si eſt. b. non eſt. a. ſi ē. c. eſt. a. Dico qꝛ ſi eſt. b. non eſt. c. nam ſi eſt. b. non eſt. a. Si vº nō ſit. a. non eſt. c. Id. n. talē ꝓpōnē cōſequebať: q̄ ſi eēt c. terminus. a. quoqꝫ eſſe dicebat. ſi eſt igiť. b. nō ē. c. At ſi negeť. b. nullus eſt ſyllogiſmus. ſi enim nō ſit. b. non neceſſe eſt eſſe. d. Quo fit vt nec ad. c. quidē vlla neceſſitas ꝑueniat: ⁊ in terminis idem patet. nā ſi ſit. b. quidem mortuum. a. aĩatū. c. aĩal. ⁊ ſit ita ꝓpō: ſi ē mortuū non eſt animatū: ſi eſt aĩal animatū eſt ⁊ aſſumamus non eſſe mortuum: non neceſſe eſt eſſe vel nō eſſe animatū. naꝫ q̄ adhuc aĩata ſūt: ⁊ q̄ nūq̄ꝫ fuerūt non ſūt mortua. quocirca non ſequiť: vt ſit vel non ſit animal. Qꝺ. n. mortuū non eſt poteſt eſſe animal: vt canis viuens: ⁊ nō eē vt lapis. At ſi. c. terminus affirmetur: erit perfecta cōcluſio nō eē. b. nā ſi ſit. c. eſt. a. ſi vº ſit. a. non erit. b. Id. n. conſeqť ſuꝑius poſitū propoſitiōis modū. ſi igiť ſit. c. nō erit. b. at ſi negeť. c. neqꝫ ad. a. neqꝫ ad. b. neceſſitas vlla ꝑduceť. velut in his terminis. nam ſi nō eſt aĩal. neqꝫ aĩatuꝫ: neqꝫ mortuū vel eē: vel nō eſſe neceſſe ē. ¶ Sexte ꝓpoſitiōis hec ē cōcluſio. ſi eſt. b. non eſt. a. ſi nō eſt. c. eſt. a. Dico qꝛ ſi eſt. b. erit. c. nam ſi eſt. b. non eſt. a. ſi non ſit. a. erit. c. Talis enim in hac ꝑte ꝓpoſitionis cōſequētia eſt. Si igiť ſit. b. erit. c. quod ſi. b. terminꝰ abnuatur nihil neceſſarium fiet. nam ſi non ſit. b. nec. a. nec. c. terminorū vel ad eē vľ nō ad eſſe ſeqť vlla neceſſitas: vt ĩ terminis patet. nā ſi ſit. b. mortuū. a. aĩatū. c. ĩaĩatū ⁊ ꝓponať: ſi mortuū eſt: non eſt aĩatuꝫ: ſi non ē inaĩatuꝫ eſt aĩatuꝫ: ſi non ſit mortuuꝫ non neceſſe ē eē: vel nō eſſe aĩatuꝫ. Quocirca ne ĩaĩatū quidē. at ſi. c. terminꝰ aſſumatur: ſi quidē in negatione ſit poſitus fiet rata concluſio non eſſe. b. terminū. nam qm̄ non eſt. c. ē. a. at ſi ſit. a. non eſt. b. ſi igiť non ſit. c. non erit. b. quod ſi affirmeť. c. terminꝰ nihil eſt neceſſariū. neqꝫ enĩ ſi ſit c. q̄zuis. a. nō eē neceſſe ſit. ad. b. terminuꝫ neceſſitas vlla ꝑueniet: vt ēt in terminis patet. nam ſi ſit inaĩatum neceſſe eſt non eſſe aĩatū ſed non neceſſe eſt eſſe mortuuꝫ. ¶ Septime ꝓpoſitionis talis eſt ſyllogiſmꝰ Enunciať enim ſi nō eſt. b. non eſt. a. ſi eſt. c. eſt. a. dico qꝛ ſi non eſt. b. non eſt. c. ſi non ſit. b. non erit. a. qꝺ ſi. a. non fuerit. c. non erit. Id. n. ſeq̄bať eā ꝓpoſitionē qua dicebať ſi eſſet. c. terminus. a. quoqꝫ conſequi vt eēt. ſi igiť non ſit. b. nō erit. c. qꝺ ſi affirmetur. b. nihil ē neceſſariuꝫ. neqꝫ. n. ſi ſit. b. uel. a. vel. c. eſſe: aut nō eſſe neceſſe eſt vt in terminis patet. nā ſi ſit. b. aĩatū. a. aĩal. c. ſenſibile ⁊ ſit propoſitio. Si aĩatū non eſt non eſt aĩal: ſi ſenſibile eſt aĩal eſt. ſi aſſumatur eē animatuꝫ: neqꝫ aĩal neceſſe eſt eſſe: neqꝫ ſenſibile. At ſi ꝑ c. terminuꝫ fiat aſſumptio: ſi quidē affirmabitur. erit firma concluſio: ſi negatur nullus eſt ſyllogiſmus. nā ſi eſt. c. ē. a. ſi ſit. a. erit. b. Id enĩ conſequebatur eam propoſitionem. que ait. ſi non ſit. b. non eſſe. a. ſi igiť ſit. c. erit. b. At ſi idem. terminus abnuatur nihil ē neceſſariuꝫ. nam ſi non ſit. c. neqꝫ ad. a. neqꝫ ad. b. terminuꝫ neceſſitas vlla contingit. velut ſi non ſit ſenſibile non ſit forſitan aĩal: ſed non neceſſe eſt eſſe animatuꝫ Reperiuntur vº termini in quibus ne. a. quidem nō eē. neceſſe ē. ¶ Octauus modus eſt in quo ita proponitur ſi non eſt. b. nō eſt. a. ⁊ ſi nō eſt. c. eſt. a. Dico qꝛ ſi nō ē. b. eſt. c. ſi enim non ſit. b. non erit. a. qꝺ ſi non ſit a. erit. . c. id. n. conſequebať eā partē ꝓpoſitionis: que dicebat. ſi non eſt. c. ē. a. Si igiť nō ſit. b. erit. c. quod ſi. b. terminus affirmetur: nihil ē neceſſariuꝫ. nā ſi ſit b. neqꝫ eſſe: neqꝫ non eſſe neceſſe eſt. a. terminuꝫ quo fit vt ne. c. qdē. Id vº tali liquet exemplo ſi ſit. b. aĩatuꝫ. a. aĩal. c. inſenſibile ⁊ proponatur: ſi nō ſit aĩatuꝫ non eſt animal: ſi non ſit inſenſibile: ē animal. Si igiť affirmemus in aſſumptione. b. terminum: ⁊ dicamꝰ at qui eſt animatum non neceſſe eſt eſſe: vel non eſſe animal vel inſenſibile. Quocirca nullꝰ eſt ſyllogiſmꝰ at ſi. c. terminꝰ abnuatur: fiet protinuſ ſyllogiſmꝰ. nā ſi non eſt. c. eſt. a. ſi vº eſt. a. erit. b. ſi igitur non ſit. c. erit. b. qꝺ ſi. c. terminus affirmetur nihil ē neceſſariū nam ⁊ ſi. a. terminum non eſſe neceſſe eſt: nihil neceſſarium cadit quātum ad. b. terminum. id vº tali demonſtrať exemplo ſi ſit inſenſibile: nō eſt animal: qꝺ ſi non eſt animal: nō neceſſe eſt eſſe vel nō eſſe aĩatuꝫ in non equimodis igiť propoſitionibus ſiue. b. ſiue. c.

terminus aſſumat̃.viii.neceſſe eſt ex vtraqꝫ parte fie
ri ſyllogiſmos.Relique v̓o ex vtraqꝫ parte octene cõ
plexiones neceſſitate priuate ſunt.At ſi ſint equimo
de:nullus omnino eſt ſyllogiſmus Equimode v̓o dicũ
tur quotiẽs. a.terminus ad vtroſqꝫ vel eſſe vel nõ eẽ
proponitur.oẽs aũt equimode ꝓpoſitiones ſũt hmõi
Si eſt.b.eſt.a.ſi eſt.c.eſt.a.ſi eſt.b.eſt.a.ſi nõ eſt.c.ẽ.
a.ſi non eſt.b.eſt.a.ſi eſt.c.eſt.a.ſi nõ eſt.b.eſt.a.ſi nõ
eſt.c.eſt.a.ſi eſt.b.non eſt.a.ſi eſt.c.non eſt.a.ſi eſt.b.
non eſt.a.ſi non eſt.c.non eſt.a.ſi non eſt.b.non eſt.a.
ſi eſt.c.non eſt.a.ſi non eſt.b.non eſt.a.ſi non eſt.c.nõ
eſt.a.in quibus ⁊ per conſequentiam proponam ſu-
perius deſcriptam:⁊ per exempla currẽtes poſſum⁹
lucide ⁊ conſtanter agnoſcere:nullã omnĩo in ſyllogiſ
mis fieri neceſſitatẽ.Quocirca cũ trib⁹ terminis te
xitur propoſitio:⁊ ex prima quidẽ figura fiũt ſyllogiſ
mi.xvi. ex ſecunda ſyllogiſmi.xvi.ex tertia etiam to
tidẽ colliguntur:oẽs ex tribus terminis ſyllogiſmi q̃-
dragita octo ſunt. ¶Reſtat v̓o vt de his ſyllogiſmis
dicamus qui duabus hypotheticis cõnectunt̃ .quoꝝ
quidem conſequẽtie ſimilis modus eſt:vt in his ꝓpo
ſitionibus que duabus categoricis:ac ſimplicib⁹ effi-
ciebãtur.In oĩbus enim ſiquidem velimus aſtruere
primã totius propõnis partem.ſi v̓o in cõcluſione ali
qd eſt deſtruendum:ſcd̃a negabitur.Siue aũt pria
deneget̃:ſiue poſterior affirmetur:nulla fit oĩno ne-
ceſſitas:niſi in quinta:ſeptima:tertiadecima ⁊ quĩta
decima propoſitione.In quib⁹ non cõplexionis natu
ra:ſed terminoꝝ proprietas cõſequẽtiã facit:ſicut in
his ſyllogiſmis fieri docuim⁹: qui in his propoſitioni
bus conſtant:que duabus ſimplicibus cõtinent̃. hoꝝ
autem omnium qui ex duabus hypothethicis cõſtãt
propoſitiones appoſui:quarũ differentias cum lector
agnouerit:ad earum exempla neceſſe eſt vertatur:q̃
ex ſimplicibus ⁊ cathegoricis iuncte ſunt.Sũt autem
omnes ꝓpoſitionũ differentie:que ex duab⁹hypothe
ticis copulantur huiuſmodi.

Si cum eſt.a.eſt.b.cum ſit.c.eſt.d.
Si cum eſt.a.eſt.b.cum ſit.c.non eſt.d.
Si cum eſt.a.eſt.b.cum nõ ſit.c.eſt.d.
Si cum eſt a.eſt.b.cum non ſit.c.non eſt.d.
Si cum ſit.a.non eſt.b.cum ſit.c.eſt.d.
Si cum ſit.a.non eſt.b.cum ſit.c.non eſt.d.
Si cum ſit.a.non eſt.b.cum non ſit.c. eſt. d.
Si cum ſit.a.non eſt.b.cum non ſit.c.non eſt.d.
Si cum non ſit.a.eſt.b.cum ſit. c.eſt.d.
Si cum non ſit.a.eſt.b.cum ſit.c.non eſt.d.
Si cum non ſit.a.eſt.b.cum non ſit.c. eſt.d.
Si cum non ſit.a.eſt.b.cum non ſit.c.non eſt.d.
Si cum non ſit.a.non eſt.b.cum ſit.c .eſt.d.
Si cum non ſit.a.non eſt.b.cum ſit.c.non eſt.d.
Si cum non ſit.a.non eſt.b.cum non ſit.c. eſt .d.
Si cum non ſit.a.non eſt.b.cum non ſit.c.non eſt .d.

¶In his quoqꝫ propoſitionibus illud inſpiciendũ eſt
ꝙ cũ ſedeci ſint:octo quidẽ ita variant̃:vt tñ in oĩb⁹
a.terminus eſſe ponat̃:octo v̓o ita:vt idem.a.termi-
min⁹ nõ eẽ dicat̃.Nõ v̓o quoquomodo poſite fuerit
habebunt vim cõditionaliũ ꝓpoſitionum ex duabus
hypotheticis conſtantium.Nam ſi quis ſic dicat:ſi cũ
hõ eſt:aĩal ẽ cũ ſit aĩatuꝫ:corpus eſt:non fecit eam ꝓ
poſitionẽ que ex duabus conditionalibus conſtat.Ne
qꝫ iccirco aĩatũ corpus eſt:qꝛ hõ aĩal eſt nec conditio
ſeqt̃ conditionẽ:ſed ſi eas ſepares:per ſeqꝫ pronũcieſ
vtraqꝫ hꝫ in terminorum conſequentia neceſſitatẽ.
Nam ⁊ qui homo eſt aĩal eſt:⁊ ꝙ animatum eſt cor-
pus eſt:⁊ per ſe iſte propoſitiones vere ſunt nec cõdi
tione iungunt̃:vt igit̃ ſingularũ natura clareſcat de
vnaquaqꝫ eſt differendũ.¶Prima igit̃ ꝓpoſitio ta-
lis eſſe debet:vt ſi ſit.a.poſitum.b.terminus non con
tinuo ſubſequatur.Itemqꝫ ſi.c.ponatur non neceſſe
ſit.d.terminum conſequi:ſed poſito.a.quidẽ termĩo.
c.terminum.poſito v̓o.b.terminum.d.eſſe neceſſe ſit
Tũc.n.euẽiet:vt ſi poſito.a fuerit.b.neceſſe ſit.c. po
ſito ſubſeq.d.vt ſi ſint termini.a.homo.b.medic⁹. c.
aĩatũ.d.artifex.Poſito.n.hoĩe non neceſſe ẽ vt me-
dicus ſit:⁊ cum ſit aĩatũ non neceſſe eſt vt ſit artifex.
At ſi hõ ſit:neceſſe eſt vt ſit animatũ:⁊ ſi medicus ſit:
neceſſe ẽ vt artifex ſit.Hoc itaqꝫ poſito eueniet:vt ſi
cũ hõ ſit medicus eſt:cũ ſit animatum:ſit artifex.

¶Scd̃a propoſitio ita eſſe dꝫ.vt.a.atqꝫ.b.itẽ. c.atqꝫ.
d.preter ſe eſſe poſſint:ſed.a.p̃ter.c.eſſe nõ poſſit.b.
ãt atqꝫ.d.ſimul eẽ nõ poſſint.Tũc enim eueniet vt ſi
poſito.a.termino.b.fuerit conſequitur:poſito.c. non
eſſe.d.neceſſe ſit:vt ſi ſit.a.hõ.b.nigꝝ.c.aĩatũ.d. al
bũ hõ nãqꝫ p̃ter nigꝝ:⁊ aĩatũ p̃ter albuꝫ.⁊ eſſe ⁊ nõ
eſſe poteſt.homo v̓o p̃ter animatum:nigrum v̓o cũ
albo eſſe non poſſit:euenitqꝫ:vt cum ſit hõ:ſit nigrũ
cum ſit animatus:non ſit albus.¶Item tertie propo
ſitionis tales terminos eſſe oportebit.vt.a.p̃ter.b.eẽ
poſſit.c.v̓o vel cum.a.val cum.d.eſſe non poſſit. quo
circa euenit:vt ſi poſito.a.termino ſit.b.negato.c.ter
mino.d.eſſe neceſſe ſit.vt ſi ſit.a. quidem animatum
b.medicus.c.inanimatum.d.artifex.animatum eniꝫ
p̃ter medicũ eſſe põt.inanimatũ v̓o neqꝫ cum aĩato
neqꝫ cum artifici iungi poteſt.itaqꝫ ſi cum animatuꝫ
eſt medicus eſt:cum inanimatum non ſit artifex eſt.

¶Quarta propoſitio his terminis contexenda eſt: vt.
a.quidẽ cum.b.termino.c.aũt cum.d.vel eſſe vel nõ
eſſe poſſit.Neqꝫ v̓o.a. cum.c.neqꝫ.b.cuꝫ.d.Ullo mõ
eẽ poſſibile ſit.Tunc enim euẽit:vt ſi.a.poſito.b. ſub
ſequatur:negato.c.negetur etiaꝫ.d.vt ſi ſit.a. homo
b.nigꝝ.c.inanimatum.d.album.homo qdẽ p̃ter ni-
grum inanimatum v̓o p̃ter album ⁊ eſſe ⁊ nõ eẽ põt:
neqꝫ tñ hõ cum inanimato.neqꝫ nigrum cum albo eẽ
poſſibile eſt:ſi tñ cũ hõ ſit:niger eſt ſequitur:vt cum
nõ ſit inanimatũ:nõ ſit albũ.¶Quinte propoſitiõis
hec membra ſint:vt.a.preter.b.⁊.c.preter.d.⁊ eſſe ⁊
nõ eſſe poſſint:ſed.a.p̃ter.c.eſſe nõ poſſit.b.atqꝫ.d.
nũq̃ꝫ ſimul eſſe poſſint:ita vt ſi alteꝝ non ſit:alteꝝ eẽ
neceſſe ſit:tũc eueniet vt.ſi.a.poſito.b.neget̃.c.poſi-
to.d.ſequatur vt ſi ſit.a.quidem homo.b. eger.c.aĩa
tũ.d.ſanus.hõ qdẽ p̃ter egritudinẽ:aĩatũ v̓o preter
ſanitatẽ ⁊ eſſe ⁊ non eſſe põt:ſed ſi homo ſit. aĩatum
eſſe neceſſe eſt:⁊ ſi non ſit eger ſanuꝫ eſſe neceſſe eſt:
itaqꝫ fiet vt ſi cum ſit hõ:non ſit eger:cum ſit anima
tus:ſit ſanus.¶Sexta propoſitio hoſ terminos habe
re deſiderat:vt.a.preter.b.⁊.c.preter.d.eſſe ⁊ non eẽ
poſſit.Idẽ v̓o.a.p̃ter.c.⁊.d.p̃ter.b.eſſe nõ poſſit.tũc
enĩ eueniet vt ſi.a.poſito non eſt.b.poſito.c.nõ ſit.d.
vt ſi ſit.a homo.b.artifex.c.aĩatum.d. medicus . hõ
enim preter artificium:⁊ animatum p̃ter medicinaꝫ
eſſe ⁊ nõ eẽ põt.neqꝫ v̓o hõ p̃ter animatuꝫ:neqꝫ me
dicus p̃ter artificium eſſe poteſt.Quo fit vt ſi cũ hõ
ẽ artifex non eſt:cum ſit animatũ: non eſt medicus.

¶Septime propoſitionis hi termini ſunt:vt.a . quidẽ
p̃ter.b.eſſe poſſit.c.vero neqꝫ cũ.d.neqꝫ cum.a . eſſe
poſſit.b.etiam cum.c.ſimul eſſe non poſſit:ita nãqꝫ
euẽit:vt ſi poſito.a.b.etiam denegetur:negato.c.ter
mĩo.d.etiam ſequat̃:vt ſi.a.quidem ſit aĩatũ.b.ſanũ
c.inanimatum.d.egꝝ.Aĩatũ quidẽ p̃ter ſanitatẽ ⁊ eẽ

⁊ non eſſe poteſt. Inanimatum vero neqꝫ cū anima⸗
to: neqꝫ cum egro conuenire poteſt. Quo fit vt ſi cuꝫ
aīatum eſt: ſanū non ē: Cū non ſit inanimatū: egrum
ſit. ¶ Itē octaua ꝓpoſitio his terminis copulanda eſt
vt. a. quidem p̄ter. b. terminum eſſe vel non eſſe poſ⸗
ſit. c. vō neqꝫ cum. a. neqꝫ cuꝫ. d. eſſe poſſit: ſed. d. p̄ter
b. eſſe non poſſit. Hoc enim pacto eueniet: vt ſi. a. po⸗
ſito. b. denegeť. denegato. c. termino. d. terminus nō
ſit: vt ſi ſit. a. animatū. b. artifex. c. inanimatū. d. me⸗
dicus. Animatū. n. p̄ter artificium ⁊ eſſe ⁊ nō eſſe po
teſt. Inanimatū vō neqꝫ cū animato: neqꝫ cū medi⸗
co euenit. Medicus vō p̄ter artificium eſſe non pōt.
vnde euenit vt ſi cū aīatū ē: nō ſit artifex cum non ſit
inaīatū: nō ſit medicus. ¶ Nona propoſitio fiet. ſi. a. q
dē atqꝫ. b. ſimul eſſe non poſſint. c. vō poſſit eſſe p̄ter.
d. cū. a. vō eſſe nō poſſit. Tūc. n. eueniet: vt ſi negato.
a. b. eſſe conſequatur. c. poſito. d. ſequatur: vt ſi ſit. a.
quidē inaīatū. b. medicus. c. animatuꝫ. b. artifex. In
animatuꝫ qppe medicus eſſe non poteſt. aīatuꝫ vero
pōt non eſſe artifex. inanimatum vero atqꝫ animatū
ſimul eſſe non poteſt. Quo fit vt ſi cum non eſt inani
matuꝫ: medicus ſit: cū ſit animatum ſit artifex.

¶ Decimam ꝓpoſitionē tales termini copulabunt. vt.
a. quidē preter. b. at vero. c. preter. d. eſſe poſſit. ſꝫ. a.
cum. c. ⁊. b. cum. d. eſſe non poſſit. ita eniꝫ ꝓueniet: vt
ſi negato. a. eſſe. b. conſequatur: poſito. c. termino. d. ñ
eſſe neceſſe ſit: vt ſi ſit. a. inanimatū. b. nigꝝ. c. aīatuꝫ
d. album. Inanimatuꝫ qppe p̄ter nigrum: ⁊ animatū
preter album ⁊ eſſe ⁊ non eſſe poſſunt. Sed iaīatum
cum animato ⁊ nigrum cum albo eſſe non poſſunt ſi⸗
mul. Sed ſi negatum fuerit ianimatum ⁊ conſequu⸗
tum ſit nigruꝫ poſito aīato album eſſe negabiť.

¶ Item vndecima ꝓpoſitio ea ſit: vt neqꝫ. a. cū. b. neqꝫ
c. cum. d. ſimul eſſe poſſit. a. vero ſine. c. ⁊. b. ſine. d. eē
nō poſſit. ita enim ſi cum ſit. a negatum. b. ſequatur.
cum. a. negabiť. d. eſſe neceſſe eſt: ut ſi ſit. a. inanima⸗
tū. b. medicus. c. inuitale. d. artifex. inaīatus quidem
medicus eſſe non pōt. Quocirca ne inuitale qdē arti⸗
fex ſed qꝛ iaīatuꝫ eſt non poteſt non eſſe iuitale. itēqꝫ
qui medicus eſt non pōt non eſſe artifex. Si igiť iaīa
tū negeť ⁊ medicum eſſe conſequatur: cum negabiť
eſſe inuitale: artifex eſſe conſequetur. ¶ Duodecima
propoſitio eſt quā talibus terminis conſtare oporte⸗
bit: vt. a. quidem preter. b. at vero. c. preter. d. vel eſ
ſe vel non eē poſſit. A. vō ſine. c. ⁊. b. cū. d. eſſe nō poſ
ſint. ita. n. cadet vt ſi. a. negato. b. ſequatur. c. negato.
d. etiā negeť: vt ſi fuerit. a. inanimatuꝫ. b. albuꝫ. c. in
uitale. d. nigruꝫ. inanimatuꝫ qdē p̄ter album: inuita⸗
le āt p̄ter nigruꝫ vel eē vel non eſſe pōt. Si tñ iaīatū
homo ſit: ⁊ ſit albū: cuꝫ iuitale non ſit non erit nigrū

¶ Tertiadecima ꝓpoſitio his terminis cōnectenda eſt
vt. a. qdē p̄ter. b. at vero. c. p̄ter. d. eſſe poſſit. a. vero
atqꝫ. c. ⁊. b. atqꝫ. d. ita ſimul eſſe non poſſint: vt ſi alte
rū eorum non fuerit alterum eſſe neceſſe ſit: ita nam⸗
qꝫ fiet: vt cum. a. negatum ſit. b. negeť. cum. c. affir⸗
matum ſit. d. affirmeť: vt ſi ſit. a. irrationabile. b. egꝝ
c. rationabile. d. ſanum. Irrationabile nāqꝫ p̄ter egꝝ
⁊ rationabile preter ſanitatē eſſe pōt: irratiōabile ve
ro atqꝫ rationabile: ⁊ egrum atqꝫ ſanum ſimul eē nō
poſſunt: ſi tñ alteꝝ eoꝝ non fuerit: alterū eſſe neceſſe
eſt. itaqꝫ fit vt ſi irrationabili denegato egꝝ denegeť
rationali poſito ſanum ponatur. ¶ Quartadecima ꝓ
poſitio his terenda membris eſt: vt. a. quidem p̄ter.
b. ⁊. c. p̄ter. d. eſſe poſſint. Sed. a. atqꝫ. c. ſimul eſſe nō
poſſint ita vt cuꝫ alteruꝫ non fuerit alteꝝ eſſe neceſſe
ſit. D. vero preter. b. eſſe non poſſit. Fit igiť vt ſi cuꝫ
ſit. a. denegatum. b. denegeť. cuꝫ ſit. c. non ſit. d. vt ſi
ſit. a. inanimatum. b. artifex. c. animatum. d. medicus
Inanimatuꝫ qdē p̄ter artificē: animatuꝫ vero p̄ter
medicum eē poteſt. ianimatuꝫ vero cuꝫ aīato nō eue
nit: medicꝰ ab artifice nullo modo ſeparatur. Fit igi
tur vt ſi cum nō ē ianimatū: non artifex ſit: cuꝫ ſit ani
matuꝫ nō ſit medicus. ¶ Quītadecima ꝓpoſitio hos
terminos habere debet vt. a. quidem ſi non ſit. c. non
eſſe neceſſe ſit. B. vō atqꝫ. d. talia ſint vt altero eoruꝫ
negato alteꝝ eoꝝ eē neceſſe ſit. Ita nāqꝫ fiet: vt ſi cū
ſit. a. denegatum. b. negetur cuꝫ negabitur. c. affirme
tur. d. vt ſi ſit. a. quidem irrōnale. b. ſanuꝫ. c. inanima
tuꝫ. d. egꝝ. irrationale quidem ſi non ſit: non eſt iani
matuꝫ: ſanuꝫ āt atqꝫ egꝝ ſimul eē non poſſunt: ⁊ q ſa
nuꝫ negauerit egrum neceſſe eſt affirmet. Itemqꝫ e
diuerſo eſt igitur vt ſi negato irrationabili negeť ſa
nuꝫ: negato inanimato egꝝ ponať. ¶ Sextadecima ꝓ
poſitio ē: que his terminis cōſtat: vt. a. quidē p̄ter. c.
at. vō. d. preter. b. eſſe non poſſit. a. vō cuꝫ. b. ⁊. c. eſſe
nullo modo poſſint. Euenit igiť vt ſi. a. quidem nega
to negabiť. b. denegato. c. d. terminus abnuatur: vt
ſi ſit. a. inanimatuꝫ. b. artifex. c. inuitale. d. medicus: i
animatuꝫ preter inuitale ⁊ medicꝰ preter artificem eē
non poteſt: inanimatuꝫ vō cū artifice ⁊ inuitale cum
medico eē non poterit. Si igitur negato ianimato ne
geť artifex: negato inuitali negeť medicꝰ ¶ Atqꝫ hec
quidem ratio ꝓpoſitionum quarum ſuperius exēpla
deſcripſimus: iccirco intelligatur aſſumpta: vt earuꝫ
natura clareſceret: nō quo aliter termini īter ſe eē nō
poſſint. Nā vt ſuperius dictū ē: non ſufficit quolibet
modo iungere terminos: vt fiāt hypothetice ꝓpoſi⸗
tiones ex duabus conditionalibꝰ cōiuncte. Neqꝫ. n. ſi
quis dicat ſi cuꝫ hō eſt: aīal ē: cuꝫ dies eſt lucet: talē
fecerit ꝓpoſitionē que duabus conditionalibus con⸗
ſtet: iccirco qꝛ prior conditio non eſt ſecunde cā condi
tionis. hoc igitur ſuperius poſitarum propoſitionuꝫ
rō demōſtrat: queādmoduꝫ fit: vt ꝯditio cōditioneꝫ
conſequatur. Que cuꝫ ita ſint de eaꝝ dicendū eſt ſil⸗
logiſmis. ¶ Fit igiť ex pria ꝓpoſitione ſillogiſmꝰ hoc
modo. Si cum eſt. a. eſt. b. cum ſit. c. eſt. d. At qui cum
ſit. a. eſt. b. cum igitur ſit. c. erit. d. vel ita atqui cum
ſit. c. non eſt. d. cum igitur ſit. a. non eſt. b. Poſſe ve⸗
ro hanc eſſe aſſumptionem ſuperius deſcripta ꝓpoſi
tionuꝫ natura demōſtrat. ¶ Item ex ſcđa ꝓpōne. ſi
cum eſt. a. eſt. b. cum ſit. c. non eſt. d. at qui cum ſit. a.
ē. b. Cuꝫ igiť ſit. c. non eſt. d. vel ita. atq cū ſit. c. eſt. d.
cum igitur ſit. a. non eſt. b. ¶ Ex tertia. Si cum ſit. a. ē
b. cuꝫ non ſit. c. eſt. d. atqui cuꝫ ſit. a. eſt. b. cuꝫ igiť nō
ſit. c. eſt. d. vel ita. atqui cum non ſit. c. nō ē. d. cuꝫ igiť
ſit. a. non eſt. b. ¶ Item ex quarta ſi cū ſit. a. eſt. b. cuꝫ
non ſit. c. non eſt. d. Sed cum eſt. a. eſt. b. Cum igitur
non ſit. c. non eſt. d. vel ita. Atqui cum non ſit. c. eſt. d.
cum igitur ſit. a. non eſt. b. ¶ Ex qnta propoſitōe fiūt
quattuor collectiōes. ita nāqꝫ termini ponūť: vt vtro
biqꝫ fiat rata concluſio hoc modo. Si cū eſt. a. non ē
b. cum ſit. c. eſt. d. At qui cuꝫ ſit. a. non eſt. b. cum igiť
ſit. c. eſt. d. vel ita. Atqui cum ſit. a. eſt. b. cum igiť ſit.
c. ēt eſt. d. vel ita. atqui cum ſit. c. non eſt. d. cum igiť
ſit. a eſt. b. vel ita. atqui cum ſit. c. eſt. d. cuꝫ igiť ſit. a.
non eſt. b. ¶ Ex ſexta ſi cum eſt. a. non ē. b. cū ſit. c. nō
eſt. d. ſed cum eſt. a. non eſt. b. Cum igitur ſit. c. non ē.
d. vel ita. Atqui cum ſit. c. non eſt. d. Cum igitur ſit. a.
eſt. b. ¶ Ex ſeptima iteꝫ fiunt quattuor ſillogiſmi hoc
modo. ſi cum eſt. a. non eſt. b. cuꝫ nō ſit. c. eſt. d. Atqui

cū eſt.a.non eſt.b.Cum igitur non ſit.c.eſt.d.vel ita.
Atq cum ſit.a.eſt.b.cum igit̄ nō ſit.c.nō eſt.d.vel ita
Atq cum non ſit.c.nō eſt.d.cum igitur ſit.a.eſt.b. vł
ita.Atqui cum ſit.c.ē.d.Cum igitur.a.ſit non eſt. b.
¶Ex octaua propoſitione:ſi cum ē.a.non eſt.b.cuꝫ nō
ſit.c.non eſt.d.at cum eſt.a.non eſt.b.cum igitur non
ſit.c.nō ē.d.vel ita.at cū non ſit.c.eſt.d.cum igit̄ ſit.
a.eſt.b.Hactenus qdē de hmōi ꝓpoſitionibus :que.
a.eſſe proponebant:atqꝫ ita ceteros termīos affirmā
do negandoqꝫ variabant oſtēdim⁹ q fierēt ſillogiſmi
Hinc ex his ꝓpoſitionibus qui nā ſillogiſmi fiant di-
cendū eſt que ita ceteros terminos variant:vt.a.qdē
non eſſe proponant.¶Ex nona.n.propoſitiōe ſit ſillo
giſmus ita.ſi cum non eſt.a.eſt.b.cum ſit.c.eſt.d. atq
cum non ſit.a.eſt.b.cum igit̄ ſit.c.eſt.d.vel ita at cuꝫ
ſit.c.non eſt.d.cum igitur non ſit.a.non eſt.b.
¶Iteꝫ ex decima.ſi cum non eſt.a.eſt.b.cum ſit.c.non
eſt.d.at cum non eſt.a.eſt.b.cum igit̄ ſit.c.non eſt.d.
vel ita.at cum eſt.c.eſt.d.cum non ſit.a.igit̄ non ē.b.
¶Ex vndecima.ſi cum non eſt.a.eſt.b.cum non ſit.c. ē
d.at cum nō ſit.a.eſt.b.cum igit̄ non ſit.c.ē.d.vel ita
at cum nō ſit.c.non eſt.d.cum igit̄ non ſit.a.non ē.b.
¶Ex duodecima:ſi cum non ſit.a.ſit.b.cum non ſit. c.
non eſt.d.at.cum non ſit.a.eſt.b.cum igitur nō ſit.c.
non eſt.d:vel ita.at cuꝫ non ſit.c.ē.d.cuꝫ igit̄ nō ſit.a.
nō ē.b.¶Ex tertiadecia q̄ q̄ttuoꝛ colligit ſyllogiſmos
hoc modo.Si cum non eſt.a.non eſt.b.cum ſit.c.eſt.
d.at cum non eſt.a.non eſt. b . Cum igit̄ ſit.c. eſt .d.
vel ita at cum nō ſit.a.ē.b.cum igit̄ ſit.c.non ē.d.vel
ita at cum ſit.c.eſt.d.cum igitur non ſit.a.nō ē.b. vel
ita at cum ſit.c.non eſt.d.cum igit̄ non ſit.a.eſt. b.
¶Item ex quartadecima:ſi non eſt.a.nō eſt.b.cum ſit
a.non ē.d.At cum non eſt.a.non eſt.b.Cum igit̄ ſit.
c.nō ē.d.vel ita.At cum ſit.c.eſt.d.cuꝫ igit̄ nō ſit.a. ē
b.¶Quintadecima rurſus quattuoꝛ colligit ſillogiſ-
mos.hoc mō.Si cuꝫ non eſt.a.non ē.b.cū ſi ſit.c.eſt.
d.at cum non eſt.a.non eſt.b.cum non ſit.c.eſt.d.vel
ita.atqui cum non ſit.a.eſt.b.cum igit̄ non ſit.a.ē .d.
vel ita.Cū non ſit.c.nō eſt.d.cū igit̄ non ſit.a.eſt . b.
vel ita at cum non ſit.a.eſt.d.cum igit̄ non ſit.a.ſi eſt
b.¶Ex ſextadecima propoſitione.Si cum non ſit. a.
non eſt.b.cū non ſit.c.non eſt.d.at qui cuꝫ nō ſit.a nō
eſt.b.cuꝫ igit̄ non ſit.c.non eſt.d.vel ita.atqui cuꝫ nō
ſit.c.eſt.d.Cum igit̄ non ſit.a.eſt.b. Ex quibus oībus
quadraginta concluſiones fiunt.Sexdeciꝫ quidem aſ
ſumpta prima conditione ita vt in prima propoſitio-
ne eſt poſita.Sexdeci vō aſſumpta ſecū da conditiōe
cōtrario modo atqꝫ in ꝓpoſitiōe eſt collecta.Octo vō
ex qnta ſeptima:tertiadecima ⁊ quītadecima ꝓpoſi-
tionibus fiunt aſſūptis primis qdē cōditionib⁹ cōtra
rio modo atqꝫ in ꝓpoſitione ꝓferebant̄ . ſecūdis vō
conditionibus eodē mō aſſumptis vt in propoſitione
fuerant collocate:vt igit̄ oīum propoſitionum con-
cluſionumqꝫ ratio clareſcat:omnes huiuſmōi enūcia
tiones cum proprijs propoſuimus exemplis.
Si cum ſit.a.homo eſt.b.medicus cum ſit.c.animat⁹
eſt.d.artifex.
Si cuꝫ ſit.a.hō eſt.b.niger.cū ſit.c.alatus ſi ē.d.alb⁹
Si cum ſit.a.animatum eſt.b.medicus cuꝫ non ſit.c.
inanimatum eſt. d.artifex.
Si cum ſit.a.homo eſt.b.nigrum:cum non ſit. c .in-
animatus non eſt.d. album.
Si cū ſit.a.hō non eſt.b.eger cū ſit.c.alat⁹ ē.d. ſan⁹
Si cum ſit.a.homo non eſt.b.artifex cuꝫ ſit.c. anima
tus:non eſt.d.medicus.
Si cum ſit.a.animal non eſt.b.ſanus:cum non ſit.c.ī
animatus eſt .d.eger.
Si cum ſit.a.animatus non eſt.b.artifex cum non ſit
c.inanimatus non eſt.d.medicus
Si cum non ſit.a.inanimatum:eſt.b.medicus cū ſit.
c.animatum eſt.d. artifex.
Si cum non ſit.a.inanimatum eſt.b.nigrum cum ſit.
c.inanimatum non eſt.d.album.
Si cum non ſit.a.inanimatus eſt.b.medicus cum nō
ſit.c.inuitale eſt.d.artifex.
Si cum non ſit.a.inanimatum eſt.b.album cum non
ſit.c.inuitale non eſt.d.nigrum.
Si cum non ſit.a.irrationale non eſt.b.eger:cum ſit.
c.rationale eſt.d.ſanum.
Si cum non ſit.a.inanimatum non eſt.b.artifex cū ſit
c.animatum non eſt.d. medicus.
Si cum non eſt.a.irrationale non eſt.b.ſanum : cum
non ſit.c.inanimatum eſt.d.egrum.
Si cum non ſit.a.inanimatum non eſt.b.artifex ⁊ cū
non ſit.c.inuitale:non eſt.d.medicus.
¶Ac de his qdē qui ꝑ cōnexionē fiunt hec dicta ſūt hi
vō qui in diſiunctione ſunt poſiti:illis vident̄ adiun-
cti:eoꝛūqꝫ modos:formaſqꝫ ſuſcipiunt quos ſuperius
in cōnexione poſitos ex his propoſitionibus fieri dixi
mus:que duabus ſimplicibus iungerent̄.Si igitur ī
diſiunctione propoſitarum propoſitionuꝫ ad cauſaꝝ
ſimilitudinē demonſtrauero:que in connexione poſi-
te ex ſimplicibus copulate ſunt:quot modi:qleſqꝫ cō-
cluſiones ſunt in vnaquaqꝫ illarum:que per cōnexio-
nē fiunt ꝓpōnuꝫ:tot ēt in his eſſe neceſſe eſt que per
diſiūctionē:pronūciate eādē vim cōnexis habere mō
ſtrantur.Quattuoꝛ igit̄ ſuperi⁹ differentias per con
nexionē enūciataꝝ propoſitionum eſſe diximus: ſi ex
ſimplicibus propoſitionibus copularent̄ hoc modo. ſi
eſt.a.eſt.b.ſi non eſt.a.non eſt.b.ſi ē.a.nō ē.b. ſi non
eſt.a.eſt.b.Per diſiunctionem quoqꝫ propoſitiones
quattuoꝛ tenent differentias hoc modo.Aut ē.a. aut
eſt.b.aut non eſt.a.aut non ē.b.aut ē.a.aut ſi ē.b.aut
nō eſt.a.aut ē.b.Quarum quidem ea que prima ē ꝓ
ponit aut ē.a.aut ē.b.In his tm̄ dici pōt: in quibus
alteꝝ eoꝝ eē neceſſe ē velut ī cōtrarijs medietate ca
rentibus ſimiliſqꝫ ei ē ꝓpoſitioni:que dicit.Si non ē.
a.eſt.b.Que enim ꝓponit aut ē.a.aut ē.b.id ītelligit
neqꝫ ſimul vtraqꝫ eſſe poſſe :⁊ ſi alterum non fuerit:
conſequi vt ſit alterum. Itaqꝫ ſi non ſit.a.erit.b.ſed
hoc vna eſt eaꝝ propoſitionum:q̄ in hiſ que per cōne
xionē fiunt ſuperius numerauimus.Quicūqꝫ igit̄ ſil-
logiſmi in ea ꝓpoſitione fiunt:que eſt ſi non ē.a.ē. b.
Hi etiam in ea faciendi ſunt:q̄ ꝑ diſiunctionē propo
nitur:vt cum dicimus aut eſt.a.aut ē.b.fiunt autem
ī ſuperioꝛe quattuoꝛ modis.Quālibet enim ptē ꝓpoſi
tionis aſſumpſeris:ſiue precedentem:ſiue etiam con-
ſequentem.ſiue negatiuo modo:ſiue affirmatiuo fa-
ciet ſillogiſmum.Nam ſi hec ꝓpoſitio ſit ſi non eſt.a.
eſt.b.ſiue non ſit.a.erit.b.ſiue ſit.a.non erit.b.ſiue ſi
ſit.b.erit.a.ſiue ſit.b.non erit.a.In ꝓpoſitione quidē
diſiunctiua idē ē.Nam cum dicitur aut eſt.a.aut eſt.
b.ſi quidem.a.fuerit.b.non erit ꝙ ſi.a.non fuerit.b.
erit:⁊ ſi.b.non ſit erit.a.ſi.b.fuerit nō erit.a.Id quo
qꝫ tali declaratur exemplo.Nam ſi ſit propoſitio: aut
eger eſt aut ſanus:quicquid hoꝝ.in aſſumptione aſ-
ſumptum fuerit vel negatum alteri pars vel affirma
bit̄ vel negabit̄ hoc modo.Nam ſi ſanus ē nō ē eger
ſi nō ē ſanus:eſt eger: ſi eger eſt non eſt ſanus.ſi non
eſt eger eſt ſanus.Itē ea diſiunctiua qua ꝓponebat̄

aut.a.non ē aut.b.nō ē ſit quidē de his:que quolibet
modo ſimul eſſe non pñt ⁊ ſi nō alterum eorum eē ne
ceſſe ſit:ſimiliſq; ē ei propoſitioni connexe per quā ita
ꝓponit̄:ſi ē.a.non ē.b.Que.n.ſic enuntiat:aut non ē
.a.aut non eſt.b.id nimirum ſentit ꝙ ſi.a.ſit.b.eſſe ſi
poſſit.id ita probatur.Cum enim proponitur hoc mo
do:aut non eſt.a.aut non eſt b.ſi aſſumatur eē.a. nō
erit.b.Quocirca ei ꝓpoſitioni cōnexe ſimilis eſt que
ita enunciat ſi ſit.a.non eſſe.b.In hac vō propoſitiōe
due tm̄ complexiones ſillogiſmos creabant.Naʒ ſi eſ
ſet.a.non erat.b.⁊ ſi eſſet.b.nō erit.a.Si cum nō eēt
a.non neceſſe erat eſſe vel non eſſe.b.Siue autem nō
eſſet.b.non neceſſe erat eſſe vel non eſſe.a.Quocirca
⁊ in diſiunctiua ꝓpoſitione totidem ſyllogiſmos eē ne
ceſſe eſt:totidem vō incollectibiles complexiones.nā
cum ita ꝓponitur:aut non eſt.a.aut non eſt.b.ita di-
citur ſi ſit.a.non erit.b.ſi ſit.b.non erit.a.Siue auteʒ
non ſit.a.non neceſſe erit eē vel nō eſſe.b.ſiue nō ſit.
b.non neceſſe erit vel eſſe vel nō eē.a.velut in his ap
paret exemplis.Si enim quis dicat:aut nō eſt albū:
aut nō ē nigꝝ:ſed aſſumat.At qui eſt albū nō erit ni-
grum:vel rurſus atqui eſt nigꝝ:non erit albū. Siue
autē albū non eſſe aſſumpſerit:non neceſſe erit eē vł
non eſſe nigrum ſiue nigꝝ non eſſe aſſumpſerit vt ſit
vel non ſit album:nullā faciet neceſſitatē.¶Item ea
propoſitio per quā ita proponit̄:aut eſt.a.aut non eſt
b.dicitur quidē deſinet adherentibus proponiturq; ī
his propoſitionibꝰ que a maioribus ad minora tēdūt
ſimiliſq; eſt ei propoſitioni cōnexe:que dicit.Si nō ē
a.non eſt.b.Nā q̄ʒdiu dicit:aut eſt.a.aut non eſt.b.
non aſſumat atqui nō eſt.a.modis oībus non erit.b.
Si igitur non ſit.a.non erit.b.Id.n.hec diſiunctio ꝑ
mittebat.in hac vō ſiquidē.a.negaret̄ vel affirmare
tur:hoc fiebat aliquis ſillogiſmus.Siue aūt.a. affir-
maret̄ ſiue.b.negaretur:nulla erat in concluſione ne
ceſſitas.idē ꝓuenit in diſiunctis.Nam cum ꝓponitur
aut ē.a.aut non eſt.b.ſiquidē non ſit.a.non erit.b.Si
vō ſit.b.erit.a.ꝙ ſi ſit.a.vel non ſit.b. nihil eſt neceſ-
ſarium.id.vō ī his terminis approbat̄:ſi quis ita pro
ponat:aut aīal eſt aut nō hō.ſi nō ſit aīal non erit hō
ſi hō ſit aīal ē:ſiue autē aīal ſit non neceſſe eſt eē ho-
minē ſiue hō non ſit non neceſſe eſt aīal interire. Ea
vō ꝓpoſitio que dicit:aut nō eſt.a.aut eſt.b.in his q̄
ſibi adherent propoſitioni pōt ⁊ a mioribus ad maio
ra contēdit ⁊ eſt ſilis ei propoſitioni cōnexe que dicit
Si eſt.a.eſt.b.Nam cum ita quis enunciet ſiquidem
aſſumatur eē.a.ſtatim conſequitur vt ſit.b.Sʒ ī hac
propoſitiōe ſiqdē affirmet̄ eſſe.a.ꝯſequetur vt ſit. b.
Quod ſi negaret̄.b.ſequebat̄ vt non eēt.a.Siue aūt
negaret̄.a.ſiue affirmaret̄.b.nihil neceſſarium vide
bitur accidere.Et in ea igit̄ ꝓpoſitione diſiuncta q̄ di
cit:aut nō eſt.a.aut eſt.b.ſiquidē fuerit.a.erit.b. ſi ſi
fuerit.b.non erit.a.Siue aūt non ſit.a.ſiue ſit.b.nul-
la eſt neceſſitas ſillogiſmi.vt in hoc declaratur exem-
plo:aut nō eſt hō:aut aīal eſt.Si igitur aſſumamus
atq; eſt homo erit aīal.Si negemus eſſe aīal:non erit
homo ſi autē hoīem negemus:vel animal affirmemꝰ
nihil neceſſarium euenit.Quocirca ex his que ſuperi
us dicta ſunt declaratur:quot diſiunctarum propoſi
tionum ſyllogiſmi ſunt:vel quibus ab his que cōnexe
ſūt differentijs ſegregent̄.Que enim cōnexe ſunt q-
dam in eo ꝙ eſt eē vel nō eē ꝯſequētiā mōſtrant.que
vō per diſiunctiones proponūtur:ita ſunt vt ſibimet
conſentire non poſſint.Inuenias quoq; ꝑ cōnexionē
propoſitiones:que id ītelligi volūt:vt a ſe nequeāt ſe
parari vt cum ita proponimus.ſi eſt.a.eſt.b.Id nimi
rū hec propoſitio ītelligit ꝙ ſi eē poterit.a. ſtatim cō
ſeq̄t̄ vt ſit etiā.b.Nulla vero earum que in diſiunctio
ne ſunt ita ꝓponitur:vt ſimul eſſe videant̄.Cum eni
dicimꝰ aut eſt.a.aut.b.eſt.aut eaſdē ꝓpoſitiōes quo
libet mō alio variamus:id aūt cōiunctio que diſiun-
ctiua ponit̄:ſentit ſit̄ eas eſſe nō poſſe.Et cū late eaꝝ
pateat differentia:iccirco nunc de eiſdē pauca ſubiū
ximꝰ:qm̄ totidem ſyllogiſmos fieri dicebamus.ī his
ꝓpoſitionibꝰ que ꝑ diſiūctionē fierent:quot etiam fie
rent in cōnexis.Et qm̄ de oībꝰ quoquomodo poſſint
fieri hypotheticis ſyllogiſmis ſufficienter dictum eſt
Hic operis lōgitudinē terminemus. Explicit.

¶Incipit liber Boetij ad Simachū quo mō trinitas
eſt vnus deus ⁊ non tres dij.

¶Prologus.

INueſtigatam diutiſſime qōnem quātuʒ
nr̄e mentis igniculum lux diuina digna-
ta ē formatā rōnibꝰ litteriſq; mandatā
offerendā vobis cōicandāq; curaui:tam
veſtri cupidus iudicij:q̄ʒ noſtri ſtudio-
ſus īuenti.Qua in re qd mihi ſit animi
quotiēs ſtilo excogitata cōmendo:tum ex ipſa mate-
rie difficultate:tū ex eo qd cariſ.i.vobiſ tm̄ qd loquor
ītelligi pōt.Neq; enim fame iactatione ⁊ ianibus vul
gi clamoribus excitamur.Sʒ ſi quis eſt fructus exte-
rior:hic nō aliā pōt niſi materies ſile ſperare ſnīam
Quocūq; igit̄ a vobis deieci oculos.Parti ignaua
ſegnities:parti callidꝰ liuor occurrit:vt cōtumeliā vi
dear diuinis tractatibus irrogare:qui talibus homi-
nū mōſtris non agnoſcenda hic potiuſq̄ ꝓculcāda ꝓ
iecerim.Iccirco ſtilū breuitate cōtraho ⁊ ex ītimis ſū
pta phie diſciplinis:nouoꝝ verboꝝ ſignificatiōibus
volo.Ut hec mihi tm̄ vobiſq; ſi qn̄ ad ea conuertitis
oculos colloquātur.Ceteros vō ita ſubmouimus: vt
qui capere intellectu nequiuerint ad ea etiā legenda
videant̄ indigni.Sed nec tm̄ a nobis queri oportet.
quāto humane rōnis ītuitus ad diuinitatis valet cel
ſa conſcendere.Nā ceteris quoq; artibus idē quaſi q
dā finis eſt conſtitutus:quouſq; pōt via rōnis accede
re.Neq; eni medicina ſemꝑ egris affert ſalutē:ſʒ nul
la erit culpa medētis.ſi nihil coꝝ que fieri oportebat
omiſerit.Idemq; fit in ceteris.Ac quātū hec diffici-
lior queſtio eſt:tā facilior debet eſſe ad veniā.Uobis
tm̄ ēt illud īſpiciendū eſt:an ex beati auguſtini ſcripti
ſcia rōnū aliquos in nos veniēs fructus intulerit. ac
de propoſita queſtione hinc ſumamus initium.

¶Explicit prologꝰ Incipit liber primus de trinitate

CHriſtiane religionis reuerētiā plures vſur
pāt:ſed ea fides pollet maxie ac ſolitarie ⁊
que tm̄ pp vꝛiuʒ ꝑcepta regulaꝝ quibꝰ eiuſ
dē religionis intelligatur auctoritas.Cum
propterea ꝙ eius cultus per oēs pene mun
di terminos emanauit catholica vel vniuerſalis voca
tur.Cuius h̄ de trinitatis vnitate ſentētiā pater ing
unt deus filius deus ſpiritus ſanctuſ deus.Igit̄ pater
filius ſpirituſſanctus vnus deus:non tres dij.Cuiꝰ cō
iunctiōis ratio eſt in differentia:eos enim differētia
comitat̄:qui vel augent vel minuunt:vt arriani.Qui
gradibus meritorum trinitatē variantes diſtrahunt
atq; in pluralitatē deducūt.Principium.n.pluralita
tis alteritas ē:ꝑter alteritatē enim nec pluralitas qd
ſit ītelligi pōt.Trium nāq; rerū in quolibet tum ge
nere tū ſpecie:tum numero diuerſitas conſtat.Quo-
tiens idē dicit̄ totiens diuerſum etiam predicat̄.Idē
vero